

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1255

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

975

I C O D I C E S

976

*Titulum e Morimundo Galliae a. 1648. accepisse. Dicemusne utrumque *Odonem Italum et Galium* casu in unum Codicem congregatos, aut retractata denuo retractabimus, et praecedentes *Sermiones Galliae* reddemus? In tanto Literatorum de posteriore Opere diligentio opportunissimum erit, ad il-*

Vos qui sub Christo mundo certatis in isto &c.

CCCCXX.

U. 265 Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 194. f. per duas columnas nitide perscriptus, et rubricis ornatus sequentia complectitur: I. D. Bernardi aureolos illos V. Libellos de Consideratione ad Eugenium III. Papam. Praemisit Miniator: *Intentio huius libri est. In primo libro intentio est per tractare de quatuor uirtutibus cardinalibus quas in se debet habere papa. et ex consequenti ceteri prelati subditi ipsius. Et sunt iustitia fortitudo temperancia et prudencia.* Rubrum I. II. *De consideratione pape in se et ad se. quid sit quis sit et qualis et quantus sit.* L. III. *De consideratione eorum qui sunt sub papa sicut est uniuersitas prelatorum ecclesie.* L. IV. *De bijs que circa papam sunt. scilicet cardinales et aliam familiam ipsius.* L. V. *De bijs qui supra papam sunt sicut est deus et angelii eius.* Opus integrum absque divisione in Capita decurrit. Initium est: *Subit animum dictare aliquid &c. et finis: sit finis libri sed non finis querendi.* Lectio collata cum Edit. Maur.

los deferre sententiam, qui aliquando de Scriptoribus Cisterciensibus ex instituto et singillatim acturi sunt.

X. fol. ult. *De conflietu uirtutum et uiciorum.* Versus alterni jam Vol. I. P. 1. col. 406. et P. 3. col. 2508. indicati:

Paris. T. II. col. 407. 1690. f. proba est.

II. fol. 40. succedit Epistola: *Uenerabili abbatisse fontis ebraldi (Fontevraud Prov. Andegav.) M. P. cellensis abbas suus in christo amicus. gratiam et gloriam sponsi eterni. Init: Insperior conscientiarum deus et testis nouit &c.* E verbis sub finem: *andegauensis comitis filia surrexit — pro rege anglorum regem commutauit angelorum, jam Sirmondus notavit, Antifitiam hanc Matildem fuisse Fulconis V. Com. Andegav. filiam, antequam velum sumeret, desponsam Guilelmo Henrici I. Angliae Regis filio, qui ante nuptias in mari periit. Ad hanc igitur scribit Petrus ex Abbe Cellensi et Rhenensi Episcopus tandem Carnotensis, elatusque a. 1187. cuius Epistolas primus protulit a. 1613. Paris. 8. dictus Sirmondus, Mauriani postmodum cum reliquis ejus Scriptis ibid. a. 1671. 4. repraesentaverunt, unde in Biblioth. PP. Lugd. receptae sunt T. XXIII. p. 824. Epistola ibi nostra L. II. n. 10. in his e Codice perfici posset: Sine te inanis uniuersa creatura,* et

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1255

Michael Denis: *Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.*

977

P A T R I S T I C I.

978

et a te repletur angelica cum humana creatura. Lege secundo loco natura. Severius quoque mala eorum corrigere, quam male sana &c. rectius Codex errores eorum. Itidem coelestium negotiator mercatum, Codex bene interserit idoneus; male autem uterque mercatum; ego enim mercium scripsisse Petrum putem.

III. fol. 42. Bernhardus de debitore quadruplici. Initium: *Si cognosceres tu quam multa et quam multis debeas &c.* Finis: *nec minime parti debitorum suorum ualeat respondere.* Est Sermo XXII. de Diversis mulieribus initio usque ad n. 5. et ultima particula. Extat edit. Maur. Opp. Vol. I. T. 3. col. 1127. et quanquam ibi inscribatur: *De quadruplici debito, liceat tamen queri de Indicibus hujus Edit. 1690.* in quibus neque *Debitor*, neque *Debitum* occurrit, et Elogium Coelestis Fistulae, quod Bernhardus dedit Ambroso, quae rere jubemur col. 11. dum col. 1129. legitur.

IV. fol. 44. Incipiunt quatuor omelie. Sed tu noli credere; duae enim modo sunt, et prima quidem Gregorii M. Sabbato quatuor Temporum seu ante Nativitatem Domini in illud Luc. c. 3. Anno quinto decimo imperii &c. quae incipit: *Redemptoris nostri precursor quo tempore &c.* et habetur L. I. Hom. 20. edit. Maur. T. I. col. 1516. f. Altera vero in Vigilia natalis domini in illud Matth. c. 1. Cum esset desponsata &c. Origenis hoc initio: *Que fuit necessitas, ut desponsata esset maria io-*

Denis Codd. Theol. V. II. P. I.

*seph, nisi propterea quatenus hoc sacramentum dyabolum celaretur &c. Hieronymus L. I. Comment. in Matth. c. 1. autorem hujus opinionis Ignatium Mart. facit. Ab illo mutuatus videtur Autor noster latinus; neque enim Origenis sunt X. illae *Homiliae de Diversis*, quarum chorum dicit Nostra, collectae primum ab Merlino, et representatae a Genebrardo in Origenis Opp. v. g. Edit. Paris. 1619. P. II. p. 274. Adi Pet. Dan. Huetii Origeniana in Append. L. III. impressa etiam ad calcem Edit. Maur. Opp. Orig. T. IV. Paris. 1759. f.*

V. fol. 53. p. 2. Epistola Bernhardi Abbatis Clareuallis, nempe ad Wilhelmmum Abb. S. Theodori ci, et mox: Liber abbatis Clareuallis de gratia dei et libero arbitrio. Epistola init: *Opusculum de gratia et de libero arbitrio &c.* Liber ipse: *Loquente me coram aliquando &c. et extant Edit. Maur. suprac. Vol. I. T. II. col. 603.* Variis sunt, in quibus lectio discrepat, nec prorsus spernenda. Ita sub initium ubi Edita: *Quid enim, inquam, tu consulis? Da, inquit, gloriam Deo &c.* Noster: *Quid enim, tanquam consulens, da, inquit gloriam Deo &c.*

VI. fol. 70. p. 2. Epistola beati Bernhardi ad Wilhelmmum abbatem. liber iste dicitur apolageticas (sic) hoc est contra detractores. Conciliatio magis inter Cistercienses et Cluniacenses, qui se invicem carpebant. Init: *Uenerabili patri &c. Usque modo si qua me scriptitare iussitis &c.* Extat T. Qqq

mox

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1255

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

979

C O D I C E S

980

mox cit. col. non 327. sed 527. cum Praefatiuncula, quam non habet Codex, qui miniatis distinctiōnibus gaudet.

VII. fol. 82. *De cantico Ezechie regis. Ego dixi in dimidio dierum meorum. Initium: Uiri sanguinum et dolosi non dimidiabunt dies suos perseverantes in sua uetusitate &c. Est sermo Bernhardi III. de Diversis T. III. cit. col. 1090.*

VIII. fol. 85. p. 2. *De David et Golya quinque panibus Sermo de temperantia. Initium: Audiuius ex libro regum golyam uirum procere stature presumenter &c. T. III. cit. col. 936. Dom. IV. post Pentec. Sed nutat hic Sermo inter Bernhardum et Nicolaum Claresvall.*

IX. fol. 87. *Item ex psalmo afferte domino. Expositionis Bernhardi abbatis. Initium: Afferte domino filij dei &c. Uobis dicitur nouitij. attendite nouitij. attendite si cupitis esse filij dei &c. Vides Expositionem hanc, quae tota mystica est, adscribi Bernhardo; nihilque opinione mea repugnat. Interim illam in Editione saepe cit. non reperio. Procedit illa στρέψεως usque ad hujus Psalmi XXVIII. v. 10. atque ita exit: uocem reuelationem ueritatis. sermonem aspirationem uoluntatis. Unde mutilatam putem. Integra fortassis alibi gentium in Codicibus Bernhardinis delitescit.*

X. fol. 102. *Incipit prologus ad fratres de monte dei. Novimus Epistolam five Librum ad Haimonem Priorem et Fratres Carthu-*

fiae Montis Dei in Dioec. Rhem. in variis Codicibus Bernardo tributum, sed rite vindicatum Wilhelmo, quem contra Codices Exteri Guilelmum scribere malunt, Abbatii S. Theodorici. Extat is Edit. suprac. Vol. II. T. V. col. 199. Verum nulla ibi mentio Prologi nostri, qui tam Wilhelmo, quam Bernardo indignus incipit: Misericors et miserator dominus de uia plena miserie et sine misericordia. miserabilis misericors miserationis uirga uel certe uirga ferrea sepius educit &c. nihilque ad rem pertinet. Eo absoluto sequitur: Karissimis fratribus H. priori et W. Sabbatum dedicatum. Pene imprudenter et plusquam decet &c. Edita legunt: H. Priori et ceteris W. Sabbatum delicatum. Pene impudenter et plusquam decebat &c. Ubi vides, τὸ et W. si in pluribus occurrit Codicibus, caussam præbere potuisse Libri a Wilhelmo ad Bernhardum transferendi, dein Sabbatum dedicatum fortasse præoptandum delicato, idque eo etiam, quod Autor non multo post verbis dedicare et dedicandum utatur. Finit haec nostra Praefatio cum verbis: donec ipso lucis amore assuecant; ut Editiones ceterae, neque habet, quod Mauriana deinceps adtexit. Ceterum integra est Tractatio.

XI. fol. 132. *Incipit Epistola Bernhardi abbatis Clareuallensis ad almaricum (Aimericum, Haimericum) cardinalem et Cancellarium de dilectione dei. Initium: Oraciones a me et non questiones poscere soleba-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1255

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

981

P A T R I S T I C I .

982

lebatis &c. In Edit. Maur. Vol. I. T. II. col. 583. rectius Liber seu Tractatus audit.

XII. fol. 148. praemisso tractandorum conspectu *Incipit liber Abbatis Clareuallensis de duodecim gradibus humilitatis.* Non male adderetur: *et superbiae; haec enim Partis II. argumentum est.* Init: *Rogasti me frater Gott. (fride) quatenus ea que de gradibus &c.* Ut l. cit. col. 559. Lectio Codicis satis proba.

XIII. fol. 168. *Epistola Abbatis Clareuallis ad abbatem Columbensem.* Et post illam: *Incipit liber de precepto et dispensatione.* Abbatem illum volunt Rogerium Mauriani, quorum Admonitionem huic Tractatui praemissam l. cit. col. 495. si lubet, adi. Epistolae initium est: *Rescriptum meum ad epistolas duorum carnotensum quorundam monachorum &c.* Tò duorum non habuerunt in suis Editores. Cetera omnia integra.

XIV. fol. 188. p. 2. *Sermones Ejusdem II.* quorum prior: *Omnes nobis causamur deesse gratiam &c.* Alter: *Magna est super nos dilectissimi magna ualde &c.* Uterque inter *Sermones de Diversis* T. III. ille n. XVII. col. 1118. hic vero n. XXVII. col. 1139. Ille finit in verbis: *contemplacionis proficere gradum, omissa adclamatio ne: Eia fratres &c.* hic integer est.

CCCCXXI.

U.99 Codex membraneus lat. Sec. XV. Folior. 71. 4. eleganter exa-

ratus, Fronte auro coloribusque et Matb. Corvini Hung. Regis Insig- nibus ornatus, collabescente hujus Bibliotheca ad J. Alex. Brassicanum, nescio quomodo, cum aliis pluribus devolutus, et tandem em- tus ab Job. Fabro Antistite nostro continet: I. D. Bernardi Clarae-vall. Abbatis Libros V. de Consi- deratione ad Eugenium III. Pont. Rom. suum olim Alumnum, fine Capitum distinctione, Libris tan- tum litera quadrata picturata indi- catis. Initium: *Subit animum di- clare aliquid, quod te papa beatissime Eugeni uel edificet uel delectet uel consoletur. &c.* Conditio textus est infra editum T. II. edit. Maur. col. 407. Sunt tamen, quae expendi- merentur. Ita statim ab initio le- go: *et si ambules super pennas ven- torum, subderis tamen affectui;* ubi Edita: *nec si ambules super pennas ventorum, subducereis affe- ctui &c.* Titulus operi nullus.

II. fol. 44. pariter absque ti- tulo Opusculum, quod in cit. Bern- hardi edit. T. V. col. 319. *Meditationes piissimae de Cognitione hu- manae Conditionis, in Hugonis ve- ro de S. Vitore Operibus Rothom.* 1648. f. T. II. p. 132. *Liber I. de Anima inscribitur.* Indivisum de- currit, et incipit: *Multi multa sciunt et se ipsos nesciunt &c.* In Codicibus frequenter Bernhardi nomen, et titulum *de interiori Ho- mine* praefert; *Mabillonio* tamen spuriū vīsum est de cauffis, quas praevie movet. Neque Rotboma- genses pertinaciter *Hugoni* infi- stunt. Exemplum nostrum ab Edi- tis saepe variat, plerumque in pe-